

VORMING VREDE & BURGERSCHAP

VOORJAAR EN NAJAAR 2022
TELKENS 5 SESSIES, VAN 14.00 TOT 17.00 UUR
STADSCAMPUS UNIVERSITEIT ANTWERPEN
LOKAAL R 230, RODESTRAAT 14, 2000 ANTWERPEN

Interactieve vormingssessies rond 6 vredesdomeinen en burgerschap:

**BURGERSCHAP // CONFLICTHANTERING / INNERLIJKE VREDE /
INTERNATIONALE EDUCATIE / MENSENRECHTENEDUCATIE /
MILIEUEDUCATIE / ONTWIKKELINGSEDUCATIE**

MET IN 2022 ALS SPREKERS (TELKENS IN ALFABETISCHE ORDE):

voorjaar 2022:

**Roger Boonen, François Levrau,
Nadia Nsayi, Rik Pinxten, Walter Zinzen**

najaar 2022:

**Theo Geuens, Rik Pinxten,
Diane Ruthgeerts, Peter Schmidt,
Erik Thys, Jean Paul Van Bendegem,
Ann Van Sevenant**

» **WAT EN WAAROM?**

In onze samenleving is een leefsfeer van vrede onmiskenbaar een uitzonderlijk hoog goed. Vrede verkennen en kennen, is een proces dat de mogelijkheid biedt voor een actief, ethisch burgerschap. De afwezigheid van geweld is noodzakelijk om in een samenleving de aandacht voor een menswaardig burgerschap gaande te houden, uit te bouwen en te bewaren.

De Vorming Vrede & Burgerschap (VV&B) heeft als doelstelling sensibiliseren, vormen en dienst verlenen. VV&B organiseert jaarlijks op de Stadscampus van de Universiteit Antwerpen een tiental sessies rond het bewaren en versterken van vrede en actief (ethisch) burgerschap en het geweldloos hanteren van conflicten op maatschappelijk en mondiaal gebied.

» **VOOR WIE?**

We richten ons tot alle geïnteresseerde burgers die bewuster en adequater willen leren omgaan met conflicten en vormen van geweld in hun eigen leefwereld en daarbuiten en naar alle geïnteresseerden in het maatschappelijke werkveld. In het bijzonder richten we ons tot professionelen uit het onderwijs en de sociale sector en tot studenten aan de universiteit en de hogeschool en beleidsverantwoordelijken.

PROGRAMMA VOORJAAR 2022 (LENTEMODULE)

WOENSDAG 20 APRIL 2022

Nadia Nsayi – Dekoloniseren: wat, hoe en waarom?

Op basis van haar boek *Dochter van de dekolonisatie* vertelt de Belgisch-Congolese politicologe Nadia Nsayi over het koloniale verleden van België, koloniale erfennissen in de Belgische samenleving en het belang van een dekoloniale beweging die streeft naar meer diversiteit, inclusie en rechtvaardigheid.

*Nadia Nsayi is politicologe en auteur van *Dochter van de dekolonisatie* (EPO).*

WOENSDAG 27 APRIL 2022

Rik Pinxten – Humanisme in woelige tijden

Rik Pinxten pleit voor humanisme en democratie, maar dan voorbij het hyperindividualisme en de vermarkting van mens en natuur. We kunnen daarbij leren van de zgn. primitieve culturen in hun omgang met de natuur. En we kunnen leren luisteren naar anderen, in plaats van hen vanzelfsprekend te negeren en te vernederen. Zo'n vernieuwd niet-eurocentrisch en ecologisch humanisme en democratisch denken moeten we uitwerken, eerlijk maar ook bescheidener dan we gewend zijn. Het gaat hier om een menswaardig, sociaal en intercultureel zingevend en respectvol verhaal.

*Rik Pinxten is emeritus hoogleraar antropologie aan de UGent en verrichtte veldwerk bij de Navajo-indianen in de USA. Hij publiceerde recent *Humanisme in woelige tijden* (Gompel&Svacina).*

WOENSDAG 4 MEI 2022

Walter Zinzen – Migranten aller landen

Ons migratiebeleid is structureel onrechtvaardig. Iedere niet-EU-burger die zich in ons land wil vestigen moet zich melden als asielzoeker, d.w.z. als iemand die bescherming nodig heeft volgens de Conventie van Genève. De meeste vluchtelingen voldoen niet aan die criteria en krijgen dan ook geen verblijfsvergunning. Maar ze zijn wel degelijk op de loop voor iets: armoede, hongersnood, slechte leefomstandigheden, corrupte

dictaturen, enz. Maar die criteria staan niet vermeld in de Conventie. Zeker, er bestaat ook arbeidsmigratie. Maar dan alleen voor mensen die al een contract met een Belgische ondernemer hebben. En dat heeft vrijwel geen enkele economische vluchting. Er is dus nood aan een nieuw migratiekanaal, één dat open staat voor de zogenoemde gelukzoekers, die nu zowel door de EU als door ons eigen land als ongewenste vreemdelingen worden beschouwd.

Walter Zinzen is ex-journalist aan de VRT. Hij schrijft opiniestukken en wordt dikwijls gevraagd als Congo-specialist of politiek deskundige.

WOENSDAG 11 MEI 2022

François Levrau – Het multiculturele samenleven op de helling?

Via een politiek die het etnisch-culturele en religieuze verschil erkent kunnen samenlevingen rechtvaardiger worden omdat de identiteitsbalans tussen meerderheidsgroep en minderheidsgroep meer in evenwicht komt. Dat is, in een notendop, de basisgedachte van het multiculturalisme. Deze filosofische en politieke strategie is niet vrij van kritiek. Wat staat er op het spel? Hoe gaan we best met elkaar om zodat de multiculturele samenleving niet overkop gaat? Theoretische bespiegelingen worden in deze presentatie afgewisseld met praktische voorbeelden en discussies.

*François Levrau is education supervisor-visiting professor aan het Centrum Pieter Gillis UA en auteur van *Waarom verloopt het samenleven soms zo moeizaam* (Gompel&Svacina).*

WOENSDAG 18 MEI 2022

Roger Boonen – Hoe kun je gelukkig zijn of worden in onzekere tijden?

Mensen die nadenken over het goede leven stellen zich pertinente vragen zoals: Heeft gelukkig zijn (of worden) te maken met erfelijkheid of eerder met milieuomstandigheden of met toevalomstandigheden? Welk soort leven willen we leiden om gelukkig te zijn (of te worden)? Hoe verhoudt de ethiek of de leer van het goede leven zich tot een gelukkig en zinvol bestaan? Ben je verant-

woordelijk voor je eigen geluk of ongeluk? Wat leert ons de mensengeschiedenis ter zake? Die vragen proberen we op een exemplarische wijze te beantwoorden in het besef dat het verlangen om gelukkig te zijn of te worden de mensheid bijeen houdt. En dat veronderstelt ook 'te-vrede-n zijn met de gemaakte levenskeuzes.

*Roger Boonen is ere-lector opvoedkundige wetenschappen aan de Karel De Grote-Hogeschool in Antwerpen, ere-VLO-coördinator en pedagogische opdrachthouder van het bisdom Antwerpen, coördinator van de 'Vorming Vrede & Burgerschap' in Antwerpen en auteur van *Burgerschap en vrede in onzekere tijden*.*

PROGRAMMA NAJAAR 2022 (HERFSTMODULE)

WOENSDAG 12 OKTOBER 2022

Diane Ruthgeerts – Geboeid door narcisme

'Geboeid door narcisme' blijft een schimmig begrip dat veel verwarring oproept, niet in het minst omdat er maar één verzamelterm is voor verschillende fenomenen. Het is stilaan een modewoord aan het worden, waardoor de ernst van de narcistische pathologie buiten beeld dreigt te blijven. Zonder kennen geen herkennen: hoe onderscheidt de narcistische stoornis zich van matig narcisme? Wat is het verschil tussen contextueel en narcistisch geweld? Hoe worden slachtoffers narcistisch verleid en welke tragiek vloeit daaruit voort? Hoe ontsnapt iemand uit het narcistisch web? En ten slotte, waarom blijft narcistisch geweld onzichtbaar, onbekend en onbegrepen? Theorie en illustraties uit de dagdagelijkse praktijk scheppen licht in de duisternis, bieden handvatten voor conflicthantering en herstel. De spreker houdt een pleidooi voor gerechtvaardigd mededogen, als constructief tegenwicht voor woede, wraak, en zelfs voor vergeving.

Diane Ruthgeerts werkt als psychotherapeute op een afdeling van het Psychiatrisch ziekenhuis Sint-Camillus in Gent in combinatie met een eigen praktijk.

WOENSDAG 19 OKTOBER 2022

Ann Van Sevenant – De post-fake tijd

Reeds in de oudheid tekenden filosofen verzet aan tegen wie een loopje neemt met de waarheid. Ze riepen op tot het bieden van weerstand aan valsheid en hypocrisie. Dat is vandaag niet anders, maar nu is er een algemene inhaalbeweging nodig tegen wat nep is. Meer mensen krijgen er lucht van dat valsspelen niet de norm kan worden. Het zogenaamde post-waarheid tijdperk is ingetreden als een omwenteling van verontwaardiging, maar nu is de post-fake tijd aangebroken. Dit woord introduceert de spreker om te verwijzen naar de noodzakelijke overstap van valsheid naar meer echtheid.

*Ann Van Sevenant was docent wijsbegeerte en is zelfstandig onderzoeker en auteur. Ze publiceerde recent *Levensrecht. Nep is geen optie* (Gompel&Svacina).*

WOENSDAG 26 OKTOBER 2022

Erik Thys – Broze, bruisende breinen: creativiteit en psychische kwetsbaarheid.

Creativiteit is een definiërende eigenschap van de mens. Kleine creativiteit gaat over dagdagelijks probleemoplossend denken, grote creativiteit behelst kunst, wetenschap en filosofie. Sinds de oudheid bestaat echter het vermoeden van een verband tussen creativiteit en psychische kwetsbaarheid. Is dit slechts een romantiseren van ernstige psychiatrische aandoeningen of kan dit verband wetenschappelijk onderzocht en onderbouwd worden? En wat kan dit betekenen voor het stigma dat op psychische kwetsbaarheid rust?

Erik Thys is als psychiater verbonden aan het UPC KU Leuven en PSC St.-Alexis Elsene en is actief in de psychosenzorg.

WOENSDAG 9 NOVEMBER 2022

Theo Geuens – Corona en psychische gezondheid

Als inleiding geeft Theo Geuens een overzicht van gegevens die volgens hem bijdroegen tot de psychische moeilijkheden die de

pandemie veroorzaakte. Hij zal proberen om enige samenhang en helderheid te brengen in de informatiestroom over corona en geestelijke gezondheid. Geuens baseert zich voor zijn lezing op enkele schema's uit de menswetenschappen. Hij tracht een overzichtelijke en toegankelijke beschrijving te geven van wat ons in tijden van corona geestelijk kan overkomen en hoe we kunnen trachten daar zo goed mogelijk mee om te gaan.

De bedoeling is uiteindelijk informatie te geven, over hoe door gemotiveerde acties kan worden vermeden dat de stress veroorzaakt door de pandemie te groot wordt.

Theo Geuens is psychopedagoog en erkend bemiddelaar, gespecialiseerd in bemiddeling, training en organisatieontwikkeling.

WOENSDAG 16 NOVEMBER 2022

Rik Pinxten, Peter Schmidt en Jean Paul Van Bendegem – V(rede) en religie

(V)rede en religie. Over de dubbelzinnige en soms heikele relatie tussen religie(s) en het streven naar vrede. Hoe kunnen we verklaren of ten minste beter begrijpen waarom religies de vrede in hun blazoen schrijven en niettemin vaak zo'n prominente rol lijken te spelen bij conflict en oorlog? Peter Schmidt verzorgt de hoofduiteenzetting, gevolgd door commentaar van en discussie met Jean Paul van Bendegem en Rik Pinxten.

Rik Pinxten is emeritus hoogleraar antropologie aan de UGent; **Jean Paul Van Bendegem** is emeritus hoogleraar wiskunde en filosofie aan de Vrije Universiteit Brussel; **Peter Schmidt** is filoloog, theoloog en titulair kanunnik aan het Sint-Baafskapittel te Gent.

INFO EN INSCHRIJVINGEN

Prijs lentemodule/herfstmodule vijf sessies: **€ 60**
(studenten en gepensioneerden: **€ 40**)

Prijs lentemodule/herfstmodule per sessie: **€ 15**
(studenten en gepensioneerden: **€ 10**)

U kunt het bedrag storten op rekeningnummer BE92 0688 9137 1423 van Roger Boonen, Hogebaan 29, 2960 Brecht, Stuurgroep VV&B. Vermeld uw naam, lentemodule en/of herfstmodule en/of de datum van de sessie(s) die u wilt bijwonen.

Inschrijven (verplicht) via [deze link](#) (of via secretariaat@humanistischverbond.be als u de printversie van deze flyer gebruikt). U schrijft dus in via de link of via e-mail en betaalt op het rekeningnummer hierboven vermeld.

Meer info: rogerboonen@hotmail.com of secretariaat@humanistischverbond.be, T 03 233 70 32 (tijdens kantooruren).



ORGANISATIE

De Vorming Vrede & Burgerschap wordt georganiseerd door de Stuurgroep Vorming Vrede & Burgerschap en het Humanistisch Verbond, in samenwerking met de Vrijzinnige Dienst van de Universiteit Antwerpen en Uitgeverij Gompel&Svacina.